

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et Liv gjenoplevet i Erindringen; Tredie Del. Syv Theateraar 1849 -56

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "2. og 3. Del : 1842-56", i Heiberg, Johanne Luise: *2. og 3. Del : 1842-56*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 209. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-heibfr06val-shoot-idm139696434811536.pdf>
(tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: 2. og 3. Del : 1842-56

I Publikum gjorde Heiberg sig strax upopulair ved to Bestemmelser, der i høi Grad mishagede. Han og alle vi Kunstnere havde ofte ærgret os over den Uskik, at man i et virkeligt Kunsttheater tillod, at ganske smaa Børn fik Adgang der. Hvor ofte var ikke en hel Scene, en hel Akt, ja et helt Stykkes Udfald blevet forstyrret ved, at der i et pathetisk Moment, hvor det var lykkedes at frembringe Illusion, pludselig hørtes en grædende Barnestemme, der høit raabte: "Jeg vil hjem!" og derved fremkaldte Latter. Hvor ofte hørte man ikke Familier klage over, at al deres Nydelse var bleven forstyrret af en "Pokkers Unge", der i Et væk talte med og bragte Uro i hele Logen. Men hvad det vil sige for en Skuespiller, der, selv henreven til Illusion, har formaaet at henrive Andre dertil, nu pludselig forstyrres ved et saadant Uvæsen, ja, det maa man selv være Skuespiller for helt at begribe. Heiberg forbød derfor ethvert Barn under 10 Aar Adgang til Nationaltheatret. Dette Forbud blev det betydet alle Controlleurer at overholde under deres Embedes Fortabelse. Han mente, at der var ringere Theatre i Byen for smaa Børn, uden at dette alvorligere Hus, som han ønskede at holde i Agt og Ære, skulde staa dem aabent; han mente, at Forældres Smagløshed ved at drage dem for tidligt her ind gjorde en sand Uret mod de Smaa, thi de forspildte derved Børnenes lykkeligste Øieblik, da de første Gang træde ind i et virkeligt Kunstens Tempel, hvor deres Phantasi og Følelse modtager et dybt Indtryk. Men for at kunne modtage et saadant nogenlunde bevidst maa Barnet dog ogsaa nogenlunde forstaa, hvad det ser, og være istand til at bevare Indtrykket, et Indtryk, der kan være saa stort og levende, at det aldrig glemmes. Lad smaa Børn besøge Beridere, Abetheatre, Marionetcomedier, Casortiske Pantomimer, dette er alt rigeligt nok til at glæde dem og sætte det i Aktivitet, som hos dem er det mest udviklede. Men slige fine Opdragelsesprinciper holdt Folk ingenlunde af. "Hvad kommer det ham ved" - sagde man - "hvorledes vi ville opdrage vore Børn! det er jo vor egen Sag." - Men de gode Forældre betænke ikke, at det paa offentlige Steder virkelig ogsaa er Andres Sag, da disse Andres Nydelse forstyrres og tilintetgøres ved et skrigende og pludrende Barns uharmoniske Adfærd. Og lige saa lidt som den, der har betalt sin Billet, derved køber sig Ret til at forstyrre sine Naboer ved upassende Lyde og plump Adfærd, lige saa lidt har Forældre Lov til ikke at underkaste sig den gode Tones Fordring, og 210 denne er, at man i et Theater vil have Ro til uforstyrret at modtage den Nydelse, man søger. Den Alarm, dette Forbud vakte, var virkelig i høi Grad latterlig. Uagtet det var annonceret i alle Blade og, om jeg ikke husker fejl, i Begyndelsen stod paa Plakaten, at ingen Børn under 10 Aar havde Adgang til Theatret, toge Mødrene dem dog med derhen, og naar de nu bleve standsede ved Indgangen, forefaldt her de voldsomste Scener med Graad og Spektakel. Man fik hjerteskjærende Opsatser indrykket i Bladene mod den grumme, hjerteløse Mand, der forfulgte de Smaa; man skrev snart bønlike, snart grove anonyme Breve til Heiberg, hvori han udskjældtes som en Barbar o. s. v. Men Bestemmelsen blev ikke forandret, til Lykke for Stilheden i Theatret og til Skuespillernes store Tilfredshed.